

2.

tanegység

Virágoskert

Minimum 3 × 45 perces komplex szövegfeldolgozó óra hittartalommal

(magyar, kreatív szövegalkotás, vizuális kultúra, dráma, testnevelés, ének-zene, hittan)

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Beültetem kis kertemet...

– magyar népi mondóka,

Uzon (Háromszék)

Gryllus Vilmos:

Virágcsokor

Zelk Zoltán: A kis kertész

(Kiss Ottó: Kertben)

Kányádi Sándor:

Néma tulipán

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Internet, projektor, hangfal

Írólap, rajzeszköz

Virágok, bazsalikom

Gyerekbiblia

Írólap, filctoll, olló,

Tál vízzel (csoporton-

ként)

ÉVFOLYAM

1–2. osztály

Miről szól ez a tanegység?

A tavasz megjelenését a virágok is jelzik, s ez sok örömet okoz gyerekeknek, felnőttek egyaránt. Ezt az örömet szeretnénk felidézni. Miközben a gyerekek jobban megismerhetik kerti virágainkat, a szeretetről, gondoskodásról és a jó ügy melletti kiállásról is példát kapnak.

Áttekintő vázlat

2.1 Beültetem kiskertetemet	45 perc
2.1a Beültetem kiskertetem	20 perc
2.1b A kis kertész	25 perc
2.2 Kinyíló virág	2 × 45 perc
2.2a A néma tulipán	min. 25 perc
2.2b Hitbizonyosság	20 perc
2.2c Kinyíló virág	45 perc
Összesen:	3 × 45 perc

Előkészületek

Mivel a mese feldolgozása döntően illatokra, ízérzékelésre épül, érdemes beszerezni és bevinni az órára többféle illatos virágot, valamint tulipánt és bazsalikomot.

A kinyíló virág gyakorlatilag egy kísérlet, amit csoportmunkában lehet a legjobban megszervezni. Így minden gyerek aktív részvétel után, közelről szemlélheti a „csodát”.

FELADATOK LEÍRÁSA

2.1 Beültetem kiskertetemet

2.1a Beültetem kiskertetemet

Énekeljük, majd játsszuk is el a *Beültetem kiskertetem...* kezdetű népi

játékot (Uzon [Háromszék])! A gyerekek álljanak körbe, arccal kifelé fordulva!

Válasszunk egy vevőt, aki körbejár, amíg a gyerekek az első versszakot éneklük!

Amikor vége a dalnak, a vevő megáll valaki előtt, és eléneklí a második versszakot.

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Kerti virágok felismerése, azonosulás a virágokkal.

JEGYZETEIM

Amikor vége a dalnak, ellentétes irányban mindketten körbefutnak. Aki hamarabb ér az üresen maradt helyre, ott marad, aki később, az lesz a vevő, és a játék hasonlóan folytatódik tovább.

A *Beültettem kiskertemet* című tankockáról meg is tanulhatjuk a dalt (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán).

Nézzük meg a gyerekekkel a *Virágoskert* című tankocka virágait (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán)! Felismerik-e kép alapján a dalban szereplő virágokat? (Legnehezebb a rezedát felismerni, először csak tippeljenek a gyerekek, melyik lehet az! A virágok nevét az *i* betű alatt találjuk.)

Kinek melyik virág tetszik? Melyiket ültetnéd be a kiskertedbe?

Melyik a „kakuktkojás” a virágok között? Miért? (A bazsalikomnak is van virágja, de inkább fűszer- és gyógynövényként ismert, ezért is ültetjük.)

A *Virágoskert* virágai közül három is szerepel *Gryllus Vilmos Virágcsokor* című dalában. Hallgassuk meg a dalt a szerző előadásában (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán), és figyeljük meg, mely virágokról (illetve virágjelmezbe öltözött viráglányokról) van szó! Majd hallgassuk meg újra, és énekeljük mi is a dalt az előadóval! A szöveggyűjteményben megtaláljuk a verset.

2.1b A kis kertész

Olvassuk el *Zelk Zoltán A kis kertész* című versét, amelyben szintén három virág van megnevezve. A gyerekek figyeljék meg, melyik ez a három virág, és milyen „nyelven” beszélnek a virágok! Olvasás után beszéljük meg a válaszokat!

25
perc

Majd olvassuk ritmusosan, mondikálva a vers első szakaszát! Az ütemhangsúlyos vers négy szótagos ütemekre tagolódik (felező nyolcas), ezért könnyen ritmizálható:

Kora reggel | talpon vagyok,
kis kertembe | kiszaladok,
várnak énrám | a virágok,
rózsák, szegfűk, | tulipánok.

Igen ám, de a virágok nem emberi nyelven beszélnek.

Olvassuk együtt a második versszakot, de némán, csak szájmozgással!

Majd álljanak fel a gyerekek, és amíg a tanító olvassa a vers harmadik versszakát, játsszák el mozgással a virágok növekedését, kinyílását, hajoljanak a fény felé, köszönjenek a Napnak! Végül esteledik, és a virágszirmok összezáródnak. A negyedik versszak alatt, amíg a tanító olvas, üljenek le újra, hajtsák fejüket a padra, hunyják le a szemüket, és képzeljék el a virágok álmát!

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Énekes-mozgásos népi gyermekjáték
Kerti virágok felismerése, megnevezése
Dal meghallgatása, éneklés az előadóval
Vers olvasása, értelmezése
Felolvasó, mimes-mozgásos és képzeletjáték
Kreatív szövegalkotás vagy álomrajz

Ezután két feladat közül választhatnak a gyerekek:

1. Miről beszélgetnek a virágok? Alkossatok virágpárbeszédet párban vagy kis csoportban (most emberi nyelven, élőbeszédben)!
2. Rajzold le írólapra, hogy miről álmodhatnak a virágok! A rajz a virág álmát ábrázolja!

Variáció

A virágpárbeszéd példájaként óra végén felolvashatjuk Kiss Ottó *Kertben* című négysoros versét. Ilyen tömören is szólhatnak a virágok. Bár igaz, hogy ez a „párbeszéd” inkább nekünk, embereknek szól.

2.2 Kinyíló virág

2.2a A néma tulipán

Ha van rá lehetőségünk, vigyünk be az osztályba néhány szál illatos virágot (jácint, rózsza, liliom, levendula) és egy szál tulipánt! A gyerekek szagolják meg a virágokat, majd állítsák sorba, hogy melyiknek milyen erős az illata! Mit tapasztalunk? A tulipánnak milyen illata van?

(Ha nem tudunk virágokat bevinni, egyszerűen csak tegyük fel a kérdést, hogy ki szereti a tulipán illatát! Biztosan jelentkeznek majd néhányan. Kérdezzük meg, hogy szerintük milyen a tulipán illata! Engedjük, hogy vita alakuljon ki a tulipán illata felől, mert ez jól felvezetheti a mesét!)

Olvassuk el *Kányádi Sándor Néma tulipán* című meséjét! A gyerekek figyeljék meg, miért nevezi az író némának a tulipánt!

A kerti virágokat bemutató *Virágoskert* című tankockán keressük meg azokat a virágokat, amelyek ebben a mesében is szerepelnek!

Ha van rá módunk, vigyünk be az osztályba bazsalikomot! Szárított formában, fűszerként minden élelmiszerboltban lehet kapni, de gyakran cserepes bazsalikom is beszerezhető néhány száz forintért. Lehetőleg ilyet vigyünk be az osztályba! A gyerekek adják körbe, nézegessék meg, szagolják meg a levelét! Tépjenek le egy-egy levelet, morzsolják szét az ujjuk között, és akinek van kedve, kóstolja is meg! Kinek ízlett, kinek nem? Kérdezzük meg, ki szereti a pizzát! Lehet, hogy most nem annyira ízlett a bazsalikom illata vagy íze, de a paradicsomszószos olasz ételekben (így a pizzákon is) rendszerint van bazsalikom. A sült húsoknak is kiváló ízt ad. Tehát a bazsalikomnak fontos helye van az életünkben. De el tudunk-e képzelni bazsalikomillatú virágokat? Milyen lenne a világ, ha minden virág bazsalikomillatú lenne?

Hogyan gátolta ezt meg a tulipán? Jól tette-e, hogy ellenállt a kertésznek, aki nagyobb, erősebb volt nála? Voltatok-e már olyan helyzetben, amikor egy nálatok

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Egy virágmesén keresztül a gyerekek kapjanak képet arról, hogy érdemes a jó ügy mellett kiállni.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Érzékszervi játék: illat- és ízpróba

Meseolvasás

Beszélgetés

Bibliai történet olvasása,

párhuzam felfedezése,

beszélgetés

Ima

Kinyíló papírvirág készítése

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Virágok, bazsalikom

Gyerekbiblia

Írólap, filctoll, olló,

tál vízzel (csoportonként)

JEGYZETEIM

nagyobb, erősebb, idősebb valaki olyasmire akart kényszeríteni, amiről tudtátok, hogy nem jó? Mit lehet tenni ilyenkor?

2.2b Hitbizonyosság

20
perc

Az előbbi kérdések komoly beszélgetést is elindíthatnak a gyerekek között, hiszen a felsőbbségnek, a nagyobbaknak való ellenállás a jó ügy érdekében már az első-másodikos gyerekek számára is fontos kérdés. A mesében csodálatos módon kapott olyan erőt a tulipán, hogy a kertész nem tudta kinyitni a szirmait. Ezt a csodát párhuzamba állíthatjuk Dániel történetével (Dániel könyve, 6. fejezet), amikor hite miatt a király parancsának ellenszegülő Dánielt nem bántják az oroszlánok.

Olvassuk fel a történetet egy gyermekbibliából, és beszéljünk róla, mi vagy ki adhatott erőt Dánielnek kiállni a hite mellett! Nekünk ki adhat erőt?

Ám nemcsak a bezárkózásról, hanem a kinyílásról is szól Kányádi Sándor meséje. Beszéljünk arról, hogy miért jó dolog nyitottnak lenni a másik ember, a vezetőink, tanítóink, szüleink és Isten szavára!

Végül imádkozhatunk is közösen azért, hogy Isten adjon erőt nekünk ebben a harcban: hogy nyitottak tudjunk lenni a jóra, és határozottan utasítsuk el azt, ami rossz, de ránk akarják kényszeríteni. Mivel ez egy nehéz imádság, nem baj, ha a gyerekek nem imádkoznak hangosan, csak a pedagógus imájára mondanak áment. De akinek van saját imagondolata, nyugodtan hozzáfűzheti a közös imához.

2.2c Kinyíló virág

45
perc

Folytassuk a csodákat! Készítsünk olyan virágokat, amelyek kinyílnak, ha vízre rakjuk őket! Egy videófilmen követhetjük a virágok elkészítésének módját (elérhető a reftantar.hu-n, a szöveggyűjtemény aloldalán):

1. Írólapra (gyorsabban felszívja a vizet) vagy géppapírra rajzoljanak a gyerekek a videón láthatóhoz hasonló, sokszirmú virágfejeket!
2. Színezzék és vágják ki ezeket!
3. Hajtogassák a szirmokat középre!
4. Egy tálba öntsünk vizet! A virágokat helyezték a gyerekek a víz felszínére, és várják meg, amíg kinyílnak!

A gyerekek csoportmunkában dolgozhatnak, és egy-egy tál körül végezhetik a „kísérletet”.

